

Fișa actului normativ

Act normativ tip C		Politica
Denumirea actului normativ		Politica de contabilitate a B.C. „ENERGBANK” S.A. pentru anul 2018
Nivel de clasificare		L4 – Public
Nivel de aprobare		Consiliul Băncii Comerciale „Energbank” S.A.
Numărul procesului verbal		21
Data aprobării		13.12.2011
Data intrării în vigoare		01.01.2012
Autor	Subdiviziune	Conducerea
	Cod	14-25
	Nume, prenume	Slobodean Sergiu

1. Descrierea pe scurt a actului normativ intern

Prezenta Politica stabilește bazele formării (alegerii și argumentării) și dezvăluirii (publicării) politicii contabile B.C. “ENERGBANK” S.A.

2. Notă privind diferența față de versiunea anterioară

1. Modificările față de versiunea anterioară se referă la intrarea în vigoare, începând cu 1 ianuarie 2018 a IFRS 9 "Instrumente financiare", care revizuește ordinea de clasificare și evaluare a activelor financiare, inclusiv medodelor de depreciere a acestora;
2. Modificarea perioadelor de exploatare utilă la mijloacelor de transport;
3. Completarea cu un punct nou 4.3.5, care reglementează politica privind trecerea la scăderi a activelor financiare;
4. Reglementarea ordinei de recunoaștere a provizioanelor în situațiile financiare, pct. 4.8.6;
5. Specificarea cazurilor de modificare a situațiilor financiare după închiderea bilanțului contabil și până la emiterea raportului de audit, pct. 4.10.2.

REVIZUIREA				
Versiunea	Documentul care modifică	Data aprobării	Data intrării în vigoare	Conținutul modificărilor
01	21	13.12.2011	01.01.2012	Implementarea
02	11	11.09.2012	11.09.2012	Versiunea revizuită
03	17	26.12.2012	01.01.2013	Versiunea revizuită
04	04	21.03.2013	21.03.2013	Versiunea revizuită
05	14	13.12.2013	01.01.2014	Versiunea revizuită
06	23	18.12.2014	01.01.2015	Versiunea revizuită
07	22	17.12.2015	01.01.2016	Versiunea revizuită
08	05	14.04.2016	14.04.2016	Versiunea revizuită
09	17	01.01.2017	08.12.2016	Versiunea revizuită
10	02	17.01.2018	17.01.2018	Versiunea revizuită

Cuprins

1. Abrevieri	3
2. Dispozitii generale	3
2.1. Sfera de reglementare	3
2.2. Cadrul legal	3
2.3. Domeniul de aplicare	3
2.4. Definiții	3
3. Documentația	4
4. Elementele politicii de contabilitate.....	4
4.1. Mijloacele bănești în numerar și echivalentele	4
4.2. Credite și creanțe	5
4.3. Valori mobiliare.....	10
4.4. Investiții imobiliare	11
4.5. Imobilizări corporale	12
4.6. Active intangibile (necorporale).....	14
4.7. Stocuri de mărfuri și materiale	16
4.8. Depozite, împrumuturi și alte obligațiuni financiare	17
4.9. Veniturile, cheltuielile, repartizarea profitului.	18
4.10. Corectări.....	19
4.11. Impozit pe venit	19
5. Prevederi finale	19

Politica

de contabilitate a B.C. „ENERGBANK” S.A.

1. Abrevieri

Banca = B .C. “ENERGBANK” S.A.
BNM = Banca Națională a Moldovei
SIRF = Standarde Internaționale de Raportare Financiară
EGMB = Entități generatoare de mijloace bănești
VMS = Valori mobiliare de stat
ECL = expected credit loss
SPPI = Solely Payment of Principal and Interest

2. Dispoziții generale

2.1.Sfera de reglementare

Prezenta Politică de contabilitate a B.C. „ENERGBANK” S.A. (în continuare Politică) stabilește bazele formării (alegerii și argumentării) și dezvoltării (publicării) politicii contabile a Băncii Comerciale “ENERGBANK” S.A. (în continuare Banca), data înregistrării de stat 12.07.2001, licența BNM Seria A MMII nr.004490 din 30.06.2014, eliberată pe un termen nedeterminat, numărul de înregistrare – codul fiscal 1003600008150 (IDNO), care este un element al sistemului de reglementare normativă a evidenței contabile în Bancă.

Scopurile prezentei Politici presupun totalitatea aleasă a modalităților de ținere a evidenței contabile.

La modalitățile de ținere a evidenței contabile se referă metodele de grupare și evaluare a faptelor de activitate economică, de recuperare a valorii activelor, modalitățile de organizare a fluxului de documente, de inventariere; modalitățile de utilizare a conturilor de evidență contabilă; sistemele de registre de evidență, de procesare a datelor și altor metode corespunzătoare.

2.2.Cadrul legal

2.2.1. Standardele internaționale de Raportare Financiară, cu modificările și completările ulterioare,

2.2.2. Codul Fiscal nr.1163 din 24.04.1997;

2.2.3. Legea contabilității nr.113 din 24.04.2007;

2.2.4. Legea privind activitatea băncilor nr. 202 din 06.10.2017;

2.2.5. Regulamentul privind organizarea contabilității în băncile din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.238 din 10 octombrie 2002, cu modificările și completările ulterioare;

2.2.6. Regulamentul privind cerințele față de documentele contabile interne, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.381 din 15 decembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare;

2.2.7. Planul de conturi al evidenței contabile în băncile licențiate din Republica Moldova, aprobat la ședința Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei, proces-verbal nr.15 din 26 martie 1997, cu modificările și completările ulterioare.

2.3.Domeniul de aplicare

Contabilitatea reprezintă un sistem reglementat de colectare, înregistrare și generalizare a informației privind activele, obligațiunile, capitalul, veniturile și cheltuielile Băncii, mișcarea (modificarea) acestora prin contabilizarea totală, neîntreruptă a tuturor operațiunilor economice și financiare.

Modalitățile de ținere a evidenței contabile alese de Bancă la formarea politicii de contabilitate sunt puse în aplicare din ziua de 1 ianuarie a anului care urmează după anul emiterii documentului dispozitiv-organizațional. Începând cu 1 ianuarie ele sunt aplicate în toate subdiviziunile structurale ale Băncii (inclusiv sucursale), indiferent de locul amplasării lor.

2.4. Definiții

Contabilitatea se divizează în contabilitate financiară și de gestiune.

Contabilitatea financiară are la bază norme privind organizarea și ținerea evidenței acesteia, prevăzute în actele normative, și reprezintă un sistem de colectare, grupare, prelucrare și sistematizare a informației privind existența și mișcarea activelor, capitalului propriu, datoriilor, veniturilor și cheltuielilor în expresie valorică pentru întocmirea rapoartelor financiare destinate atât pentru necesitățile proprii, cât și pentru relațiile cu acționarii, organele fiscale și alte persoane juridice și fizice.

Contabilitatea de gestiune este organizată de către fiecare bancă în funcție de specificul activității și necesitățile proprii, și reprezintă un sistem de colectare, prelucrare, pregătire și transmitere a informației contabile pentru planificarea, calcularea costurilor, verificarea și analiza executării bugetelor, în scopul pregătirii rapoartelor interne pentru luarea deciziilor manageriale.

Perioada contabila - exercițiul financiar în anul gestionar începe la 1 ianuarie și se încheie la 31 decembrie, și include toate operațiunile economice efectuate în Bancă în perioada respectivă.

3. Documentația

În cadrul Băncii sunt aplicate formularele tipizate de documente contabile, îndeplinite în deplină concordanță cu prevederile actelor normative Republicii Moldova.

Modelele de completare a formularelor contabile utilizate în evidență la Bancă sunt aprobate de organul de conducere al Băncii împuternicit, și aduse la cunoștința tuturor salariaților.

Documentele contabile se păstrează pe suport de hârtie și în format electronic care includ documentele primare, rapoartele financiare și celelalte documente care se referă la organizarea și ținerea evidenței contabile.

4. Elementele politicii de contabilitate

În conformitate cu cerințele IFRS 9 activele financiare sunt clasificate în baza a 2 criterii:

1) **Modelul de afaceri** al entității pentru administrarea activelor financiare.

Activele financiare sunt deținute pentru a colecta fluxurile de numerar contractuale sau cu scopul de vânzare;

2) **Caracteristicile fluxului de numerar** contractual al activului financiar, ce rezultă din contractele încheiate dacă fluxurile de numerar sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat (testul SPPI - Solely Payment of Principal and Interest).

În dependență de criteriile de mai sus (Modelul de business și Fluxurile de numerar) activele financiare sunt clasificate în următoarele categorii:

- a. Evaluate la costul amortizat;
- b. Evaluate la valoarea justă prin profit și pierdere;
- c. Evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global;

Întrucât portofoliul de credite ale Băncii îndeplinește ambele condiții, acesta este evaluat la costul amortizat. Condițiile sunt următoarele:

- Creditele sunt deținute în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a colecta fluxurile de numerar contractuale
- Fluxurile de numerar sunt exclusiv încasări de plăți ale principalului și dobânzilor aferente principalului.

4.1. Mijloacele bănești în numerar și echivalentele

Mijloacele bănești în numerar includ mijloacele bănești în casieria Băncii, plasate la vedere. Echivalentele mijloacelor bănești reprezintă investiții financiare pe termen scurt, care sunt ușor convertibile într-o sumă cunoscută de mijloace bănești, supuse riscului minor de modificare a

valorii. Banca dezvăluie componentele mijloacelor bănești în numerar și echivalentele lor în rapoartele sale financiare. Banca dezvăluie informațiile cu privire la componentele semnificative ale mijloacelor bănești în numerar, utilizarea cărora este limitată, împreună cu raportul conducerii.

4.2. Credite și creanțe

4.2.1. Creditele acordate și creanțele reprezintă active financiare neproductive cu plăți fixe sau determinate, care nu se cotează pe piața activă. Valoarea depreciată a activului financiar sau a obligației financiare este suma, în care activul financiar sau obligația financiară sunt estimate în cazul recunoașterii inițiale minus stingerea sumei principale a datoriei, plus sau minus deprecierea acumulată calculată conform metodei ratei dobânzii efective pentru orice diferență între valoarea de bază și valoarea la recuperare, minus orice diminuare (în mod direct sau cu utilizarea contului de rezervă) sub depreciere sau imposibilitatea restabilirii.

Metoda ratei efective a dobânzii este metoda calculării valorii depreciate a activului financiar sau a obligației financiare (sau a grupului de active financiare sau obligațiilor financiare) și de atribuire a dobânzii procentuale sau a cheltuielilor procentuale la perioada respectivă.

Rata efectivă a dobânzii este rata care aduce în corespundere plățile bănești viitoare și veniturile încasate pe parcursul termenului așteptat de valabilitate a instrumentului financiar, sau, în caz de necesitate, pe parcursul unui termen mai scurt, cu valoarea netă de bilanț a activului financiar sau a obligației financiare. La calcularea ratei efective a dobânzii Banca își evaluează fluxurile de mijloace bănești cu luarea în cont a tuturor condițiilor contractuale ale instrumentului financiar (de exemplu, în cazul achitării în avans), dar fără luarea în cont a pierderilor viitoare de la creditare. Calculul include comisioanele și plățile achitate și obținute de către părțile contractuale, acestea fiind o parte integrală a ratei efective a dobânzii, inclusiv costurile de tranzacție, celelalte premii și reduceri.

4.2.2. Recunoașterea și finalizarea recunoașterii

Banca își recunoaște activele financiare în indicatorii săi financiari atunci și doar atunci când devine parte contractuală în privința instrumentului financiar corespunzător.

Banca termină recunoașterea activului financiar atunci și doar atunci când:

a) drepturile contractuale asupra fluxurilor de mijloace bănești asociate cu activele financiare, sunt expirate;

b) activul financiar este transmis

- Banca transmite drepturile de încasare a fluxurilor de mijloace bănești de la active financiare, sau

- Banca își păstrează drepturile contractuale pentru încasarea mijloacelor bănești de la active, dar asumă obligația financiară de a achita fluxurile bănești în favoarea unui sau mai multor beneficiari.

În cazul transmiterii de către bancă a activelor financiare, banca evaluează măsura în care sunt păstrate riscurile și beneficiile de la deținerea activelor financiare corespunzătoare. În acest caz:

a) Dacă banca transmite altor părți majoritatea impunătoare de riscuri și beneficii de la deținerea activelor financiare, ea sistează recunoașterea acestor active financiare și recunoaște activele separat ca active sau obligații, orice drepturi și obligații apărute sau păstrate în procesul transmiterii.

b) Dacă banca își păstrează majoritatea riscurilor și beneficiilor de la deținerea activelor financiare, ea recunoaște activele financiare.

c) Dacă Banca nu transmite și nu păstrează partea majoră de riscuri și beneficii de la deținerea activelor financiare, ea va stabili dacă se va păstra controlul asupra activelor financiare. În acest caz:

- dacă Banca nu și-a păstrat controlul, ea va sistă recunoașterea activului financiar și le va recunoaște în separat ca active, obligații sau alte drepturi apărute sau păstrate în procesul transmiterii.

- în cazurile în care Banca și-a păstrat controlul, ea va continua recunoașterea activului financiar.

4.2.3. Evaluarea primară a activelor financiare

Împrumuturile sunt inițial recunoscute în suma egală cu suma valorii juste a creditului la momentul recunoașterii. Valoarea justă este egală cu fluxurile contractuale de mijloace bănești, inclusiv dobânzile și comisioanele corectate cu rata discountului, care este o rată a dobânzii de piață pentru credite analogice.

În condițiile în care ratele dobânzii prevăzute de contractul de credit nu se diferă cu peste 5 puncte procentuale de rata dobânzii medii pentru creditele analogice acordate de Bancă, se va considera că valoarea justă a creditelor băncii este apropiată de valoarea contractuală a creditului diminuată cu suma comisioanelor pentru eliberare și a altor comisioane.

În condițiile în care ratele procentuale a dobânzii prevăzute în contractul de credit, se vor diferi cu peste 5 puncte procentuale de rata procentuală medie pentru creditele analogice acordate de Bancă, se va calcula valoarea justă a fluxurilor de mijloace bănești. Precum în condițiile obișnuite banca nu acordă des a astfel de credite persoanelor neafiliate, reflectarea diferenței între valoarea justă și valoarea contractuală a creditului se va efectua doar atunci când diferența între aceste două cifre va depăși 0,5% din suma portofoliului de credite al Băncii. În cazul contrar creditul se va reflecta în evidență reieșind din valoarea contractuală diminuată cu suma comisioanelor plătitibile.

În cazul creditelor acordate colaboratorilor, în cadrul cărora ratele dobânzii prevăzute de contractele de credit diferă cu peste 5 puncte procentuale de la rata medie a dobânzii pentru creditele analogice acordate de Bancă, creditul va fi recunoscut în evidență la valoarea justă, iar diferența se va reflecta ca o reducere la credit și se va recunoaște imediat ca o cheltuială suportată.

4.2.4. Evaluarea ulterioară a activelor financiare

După recunoaștere creditele se vor evalua conform valorii depreciate, diminuate cu suma rezervelor stabilite pentru deprecierea creditelor. Comisioanele, reducerile și premiile sunt reflectate în evidență ca venituri sau cheltuieli, conform graficului calculat de achitare a creditului prin metoda ratei dobânzii efective.

4.2.5. Deprecierea și nerecuperarea activelor financiare

Banca își evaluează pentru fiecare perioadă de gestiune (reieșind din cauze obiective) valoarea deprecierei activelor financiare (o dată în jumătate de an sau mai des).

În conformitate cu abordările standardului IFRS 9, sunt permise 2 metode de depreciere:

- Modelul simplu;
- Modelul complex sau model de pierderi așteptate.

Calculul deprecierei conform modelului simplificat va fi aplicat doar în cazul creanțelor comerciale, activelor aferente contractului și a creanțelor care decurg din contracte de leasing, plasamentelor în bănci, VMS.

Pentru celelalte active, inclusiv și pentru portofoliul de credite, evaluarea pierderilor preconizate din creditare este efectuată conform metodei complexe sau metodei de depreciere așteptate.

Se folosesc următoarele stadii:

Stadiul 1- Performant, încorporează instrumente financiare care sunt performante și nu au semne de deteriorare semnificativă. Se utilizează calculul provizionului în baza a pierderii așteptate în 12 luni (ECL - expected credit loss). Dobânda se calculează în baza sumelor brute. Banca va include creditele clasificate în categoria A conform cerințelor prudentiale ale BNM.

Stadiul 2 – Subperformant, încorporează instrumente financiare, care au înregistrat deteriorare semnificativă, dar pentru care nu sunt dovezi obiective de neperformare. Se utilizează calculul provizionului în bază de întreaga durată de viață a instrumentului financiar (lifetime ECL). Dobânda se calculează în baza sumelor brute. Banca va include creditele clasificate în categoria B și C conform cerințelor prudentiale ale BNM (daca nu sunt zile restante).

Stadiul 3 - Neperformant - încorporează instrumente financiare cu dovezi obiective de

neperformare. Se utilizează calculul provizionului în bază de întreaga durată de viață a instrumentului financiar (lifetime ECL). Dobânda se calculează în baza sumelor nete. Banca va include creditele clasificate în categoria C (în afara celor în stadiul 2), D și E conform cerințelor prudentiale ale BNM.

Factorii care semnifică faptul că Instrumentul financiar este în Stadiul 3 sunt următorii:

- Situație financiară dificilă a debitorului
- Nerespectarea condițiilor contractuale, cum ar fi default;
- Este probabil că debitorul va intra în incapacitate de plată sau în orice procese de reorganizare
- Dispariția unei piețe active pentru acel instrument financiar din cauza problemelor financiare
- Achiziția sau primirea unui activ financiar cu discount, ceea ce semnifică Pierderi de Credit Survenite (Incurred Credit Losses)

În procesul de măsurare a pierderilor de credite așteptate (ECL) și, prin urmare, a deficitului de numerar așteptat pentru un instrument financiar garantat, Banca va include fluxurile de trezorerie din realizarea gajului și alte îmbunătățiri de credit care:

- Fac parte din clauzele contractuale;
- Nu sunt recunoscute separat de către bancă.

În cazul existenței probelor obiective a faptului survenirii pierderilor de la deprecierea creditelor și creanțelor reflectate conform valorii depreciate, pierderea este stabilită ca diferență între valoarea de bilanț a activului și valoarea curentă a fluxurilor presupuse de mijloace bănești (inclusiv pierderile viitoare la credite, care nu au fost încă suportate), discountate conform ratei inițiale efective a activului financiar (adică, ratei efective de dobândă, calculate la recunoașterea inițială). Valoarea activului este diminuată din contul rezervelor pentru pierderi din depreciere. Suma pierderii este recunoscută în raportul cu privire la venituri și cheltuieli.

4.2.6 Factorul macroeconomic

Pentru a evalua pierderile din creditare preconizate pentru toată durata de viață pe baza unui instrument financiar individual, pierderile din creditare preconizate pe toată durata de viață trebuie recunoscute pe o bază colectivă care ia în considerare informații complete privind riscul de credit. Aceste informații complete privind riscul de credit trebuie să includă nu doar informații privind depășirea scadenței, ci și toate informațiile relevante despre credit, inclusiv informații macroeconomice cu caracter previzional, pentru a putea aproxima rezultatul recunoașterii pierderilor din creditare preconizate pe toată durata de viață atunci când a existat o creștere semnificativă a riscului de credit de la recunoașterea inițială la nivel de instrument individual.

Pentru a determina efectul factorului macroeconomic, se va utiliza regresia economică unde Valoarea Dependentă va fi rata de reducere pentru pierderi la credite conform clasificării Băncii Naționale a Moldovei (Rd), și Valorile Independente vor fi Rata de inflație și PIB.

În acest context următoarele definiții vor fi utilizate:

Vd – Rata de reducere pentru pierderi la credite conform clasificării BNM, unde Vd – este Valoarea Dependentă Vi1 – Rata inflației, unde Vi – este Valoarea Independentă Vi2 – PIB, unde Vi – este Valoarea Independentă Vd(T) – Rd calculat în baza regresiei economice pentru anul curent, cu scopul determinării unei diferențe semnificative între Rd actual. Rd – Rata de reducere pentru pierderi la credite conform clasificării BNM Mi – Indicator macro - economic

Utilizând următoarea ecuație obținem rezultatul preconizat pentru Vd.

$$Vd(E) = a + b \cdot Vi1(E) + c \cdot Vi2(E),$$

Unde:

a – coeficientul de interceptie rezultat din regresia economica b – coeficientul aferent Vi1 rezultat din regresia economica c – coeficientul aferent Vi2 rezultat din regresia economica
Vd(E) – Valoarea Dependentă așteptată Vi(E) – Valoarea Independentă așteptată

Ca rezultat vom obține Valori ale Rd pentru anii viitori. Evoluția între perioadele viitoare:

$$Mi = Vd(E1) - Vd(E0)$$

Această evoluție va fi incorporată în calculul PD, astfel încât:

$$PD(E) = PD(A) * (1+Mi)$$

Unde,

PD(E) = Probabilitatea defaultului așteptată

PD(A) = Probabilitatea defaultului actuală

Divizarea activelor/creditelor semnificative (materiale) care urmează a fi evaluate individual

a) Expuneri pe bănci (altele decât soldurile conturilor corespondent și creditele overnight) – evaluarea se va efectua individual pe baza fluxurilor viitoare de mijloace bănești, stabilitatea financiară a clientului, și valoarea de piață a gajurilor după caz

b) pentru conturile Nostro

✓ în băncile străine – deoarece în mare parte aceste conturi Nostro se țin în bănci străine cu rating AAA (sau similare), există rapoarte de rating și tabele de tranziții de la un rating la altul, care se publică pe internet. Aceste rapoarte se pot accesa ușor și se poate aplica un procent în baza tabelului de tranziție (similar ca pentru Hârțile de valoare de stat), în baza raportului “Annual Corporate Default Study and Rating Transitions 2016”³ cu referire la Tabelul 3. Totuși, în cazul în care se cunoaște că o bancă internațională în care există conturi Nostro, are probleme financiare și se poate estima pe baza individuală că ar exista un risk de credit prognozat (expected credit risk), chiar dacă are un rating mare în rapoarte publicate, ar trebui să se calculeze un procent de risk individual pentru acea bancă străină, și să nu se mai țină cont de rapoarte de ratinguri publice

✓ în băncile din Republica Moldova – va fi luat procentul din portofoliul de credite Nivelul/Basket I. Argumentarea fiind că Nostro în băncile locale aproximează o “creditare” pe termen scurt și PD s-ar aproxima cu cel al creditelor pe termen scurt fără indicatori de depreciere .

c) Credite - evaluarea deprecierei se va efectua individual pentru creditele semnificative și la nivel de portofoliu pentru creditele ce nu sunt semnificative. Pentru a stabili gradul de semnificație al creditului Banca examinează:

- Suma creditului / grupului de credite (fără reducerea mărimii rezervei de depreciere). Toate creditele mărimea cărora constituie mai mult de 2% din portofoliul de credite al băncii se vor considera semnificative.

- Alte caracteristici care se consideră semnificative la stabilirea valorii creditului (depășirea termenului rambursării creditului și/sau a dobânzilor cu peste 90 zile pentru credite persoanelor juridice).

Dovezile pentru creditele evaluate în mod individual considerate depreciate

Creditul evaluat în mod individual se consideră depreciat, dacă:

• la data evaluării există o datorie la credit sau la dobânzile calculate. În acest caz creditul se consideră depreciat și deprecierea se va calcula fără luarea în cont a altor dovezi.

Dacă nu există datorie la suma creditului și la dobânzi, se vor examina următorii factori:

- starea financiară a debitorului conform situației la data evaluării creditului. Indicatorii care ar confirma deprecierea creditului, pot fi: scăderea semnificativă a parametrilor activității debitorului, scăderea profitului operațional până la nivelul insuficient pentru achitarea dobânzilor, activele nete negative.
- Potrivit informațiilor disponibile băncii, este mult probabilă falimentarea debitorului sau poate fi necesară reorganizarea lui.
- Condițiile economice nefavorabile pe piața debitorului: dificultățile cu exportul producției în legătură cu închiderea piețelor de export, scăderea nivelului de venituri în ramura debitorului, etc.

În cazul în care se va considera că creditul nu este depreciat, el se va include în portofoliul de credite nesemnificative și se va evalua în mod colectiv împreună cu întregul portofoliu.

Testarea individuală la deprecierea creditului

Pentru verificarea individuală a deprecierei creditelor Banca va evalua toate fluxurile financiare aferente creditului (rambursarea, achitarea dobânzilor și penalităților, sumele așteptate de la realizarea gajului) și va reînnoi datele disponibile cu utilizarea ratei dobânzii efective calculate în conformitate cu condițiile inițiale ale contractului de credit.

Evaluarea colectivă a deprecierei portofoliului de credite în grup

Pentru evaluarea colectivă a portofoliului de credit Banca va forma grupe de credit cu risc analogic. Creditele se vor diviza în grupurile următoare:

- 1) Ramura industriei alimentare;
- 2) Întreprinderile agricole;
- 3) Întreprinderile agricole – livezi;
- 4) Imobilul;
- 5) Persoane fizice;
- 6) Altele.

Aceste grupuri vor include creditele semnificative și nesemnificative, fără semne caracteristice de depreciere.

4.2.6. Recuperarea pierderilor din depreciere

Dacă în perioadele următoare pierderea din depreciere este diminuată, iar diminuarea poate fi obiectiv asociată cu evenimentul survenit după recunoașterea deprecierei (de exemplu, majorarea riscului de credit al debitorului), pierderea de la depreciere se reduce prin corectarea contului de rezervă pentru depreciere. Recuperarea acestora nu duce la excesul valorii de bilanț asupra valorii amortizate, dacă deprecierea nu a fost recunoscută la data la care se recuperează pierderile din depreciere. Valoarea pierderilor este recunoscută în raportul cu privire la venituri și cheltuieli.

4.2.7. Deprecierea activelor nefinanciare

Valoarea de bilanț a activelor nefinanciare ale Băncii, cu excepția activelor fiscale amânate se examinează la fiecare dată de gestiune pentru stabilirea semnelor de depreciere. În cazul depistării semnelor obiective de depreciere se evaluează valoarea de recuperare a activului.

La sfârșitul fiecărei perioade de gestiune Banca stabilește existența oricăror semne de depreciere a activelor. În cazul apariției oricăror asemenea semne Banca evaluează valoarea de recuperare a activului.

La evaluarea semnelor de depreciere posibilă a activelor Banca va examina cel puțin următoarele:

Sursele externe de informație

(a) pe parcursul perioadei valoarea de piață a activului s-a redus mai mult decât s-a așteptat pentru perioada respectivă sau în cazul utilizării obișnuite.

(b) modificările semnificative cu consecințe nefavorabile pentru bancă au avut loc în decursul perioadei sau vor avea loc în viitorul apropiat în condițiile tehnice, economice, de piață sau juridice, în care Banca își desfășoară activitatea sau pe piața pentru care este prevăzut activul.

(c) ratele dobânzii sau celelalte norme de profit investiționale pe piață au crescut în decursul perioadei, această creștere având consecințe semnificative nefavorabile pentru rata de decont utilizată la calcularea valorii utilizabile și a prețului de restituire al activului.

Surse interne de informații

(a) există semne de învechire morală sau degradare fizică a activului.

(b) modificările semnificative cu consecințe nefavorabile pentru Bancă au survenit în decursul perioadei sau pot surveni în viitorul apropiat cu tangență asupra intensității și metodei de utilizare (sau metodei presupuse de utilizare) a activului.

(c) din rapoartele interne reiese că, eficiența economică a activului este sau va fi mai mică decât cea preconizată.

Pierderile de la depreciere sunt recunoscute în cazurile în care valoarea de bilanț a activului sau a entităților sale generatoare de mijloace bănești (EGMB) depășesc valoarea de restituire. Entitatea generatoare de mijloace bănești prezintă cea mai puțin determinabilă grupă de active care în utilizare creează un influx de mijloace bănești care în general nu depinde de parvenirea mijloacelor bănești de la alte active sau grupe de active. Pierderile de la depreciere sunt recunoscute în raportul cu privire la venituri și cheltuieli. Pierderile de la depreciere recunoscute în privința EGMB sunt distribuite astfel încât să fie redusă valoarea altor active în obiect (grup de obiecte).

Valoarea de recuperare a activului sau a entităților generatoare de mijloace bănești (EGMB) este determinată reieșind din cea mai mare sumă din costul exploatarei și valoarea netă de realizare, redusă cu suma cheltuielilor de realizare. La evaluarea valorii de utilizare fluxurile viitoare de mijloace bănești sunt decontate până la valoarea lor curentă, aplicându-se rata de decontare până la impozitare, care reflectă evaluarea de piață a valorii temporare și riscurile aferente activelor de acest tip.

În ceea ce privește celelalte active, pierderile de la depreciere recunoscute în perioadele anterioare, sunt evaluate pentru fiecare dată de gestiune pentru identificarea semnelor de reducere a pierderilor sau a lipsei acestora. Pierderile de la depreciere urmează a fi reversate în cazul modificării factorilor care au servit drept bază pentru determinarea valorii de recuperare. Pierderile de la depreciere pot fi reversate doar până la valoarea de bilanț a activului până la depreciere, cu luarea în cont a uzurii, cum dacă pierderile de la depreciere nu ar fi avut loc.

4.3.Valori mobiliare

4.3.1. Valori mobiliare reținute până la scadență, reprezintă activele financiare cu plăți fixe sau predeterminate, cu un termen fix de decontare, pe care Banca are intenția și posibilitatea de a le deține până la expirarea termenului de decontare, cu excepția valorilor mobiliare pe care Banca le determină disponibile pentru vânzare.

Banca nu clasifică activele financiare ca deținute până la scadență dacă acestea sunt vândute sau reclassificate de bancă în anul financiar curent sau în decursul a doi ani financiari premergători peste suma nesemnificativă a investițiilor deținute până la scadență (nesemnificativă comparativ cu suma totală a investițiilor deținute până la scadență), cu excepția celor disponibile pentru vânzare sau reclassificare, cu condiția că:

a) ele sunt vândute cu cel puțin trei luni până la data stabilită sau presupusă de decontare a activului financiar, dat fiind faptul că modificarea ratelor dobânzii pe piață nu influențează semnificativ asupra valorii juste a activelor financiare;

b) are loc după ce Banca a primit partea majoră a valorii inițiale a activului prin efectuarea plăților planificate sau a plăților în avans, sau

c) ele pot fi referite la evenimente izolate care au ieșit în afara controlului Băncii, nu se repetă și nu au putut fi prevenite de Bancă.

Valori mobiliare de stat (VMS) și certificatele BNM sunt clasificate ca investiții deținute de Bancă până la scadență. VMS sunt complet reclassificate ca investiții pentru vânzare, dacă:

a) în perioada de gestiune a avut loc vânzarea până la sosirea termenului de decontare a unei părți semnificative a portofoliului de VMS (peste 10%) și

b) între data vânzării și data decontării VMS deținute au trecut peste 90 zile.

Dacă VMS sunt reclassificate ca disponibile pentru vânzare, banca va clasifica toate VMS procurate în decursul ultimilor doi ani ca disponibile pentru vânzare.

Activele financiare disponibile pentru vânzare includ cele stabilite ca accesibile pentru vânzare sau cele ce nu sunt clasificate ca deținute până la scadență investiției sau ca investiții evaluate reieșind din valoarea justă, pe baza profiturilor sau pierderilor.

Valori mobiliare de stat urmează să fie ajustate cu riscul de țară, în baza rapoartelor de specialitate. Astfel, Republica Moldova are ratingul de B3 stabil, ceea ce corespunde cu coeficient de 1.7% în baza tabelului nr. 17 Raportul Standard & Poors „Default, Transition, and Recovery: 2016 Annual Sovereign Default Study And Rating Transitions” din 3 aprilie 2017.

4.3.2. Evaluarea inițială

Activele financiare disponibile pentru vânzare sunt inițial recunoscute la valoarea justă lor plus, costurile tranzacției care pot fi atribuite direct achiziției activului financiar.

Valoarea justă a unui activ financiar la recunoașterea inițială este prețul tranzacției (adică valoarea justă a contravalorii plătite).

4.3.3. Evaluarea ulterioară

Ulterior recunoașterii inițiale valorile mobiliare disponibile pentru vânzare sunt reevaluate la valoarea lor justă, cu excepția cazurilor când valoarea justă nu poate fi determinată și suntținute la evidența la cost minus oricare provizion de depreciere.

Valorile juste sunt bazate pe preturile cotate sau sunt estimate pe baza modelelor fluxului de numerar și a coeficienților care reflectă circumstanțele specifice ale emitentului.

Dacă există dovezi obiective că a fost suportată o pierdere din deprecierea unui instrument de capitaluri proprii necotat care nu se contabilizează la valoarea justă deoarece valoarea sa justă nu poate fi evaluată în mod fiabil, valoarea pierderii din depreciere este estimată drept diferența dintre valoarea contabilă a activului financiar și valoarea actualizată a fluxurilor de trezorerie viitoare actualizate la rata actuală de rentabilitate de piață pentru active financiare similare.

Astfel de pierderi din depreciere nu trebuie reluate.”

Rata de actualizare a fluxurilor banesti va fi considerată rata medie de imprumuturi interbancare în luna în care se efectuează evaluarea valorii juste.

4.3.4. Profiturile și pierderile

Profiturile sau pierderile de la modificarea valorii juste a investițiilor se recunosc în felul următor:

a) profiturile sau pierderile generate de investițiile clasificate ca reflectate pe baza valorii juste prin profituri sau pierderi, se recunosc ca profituri sau pierderi.

b) profiturile sau pierderile de la investițiile disponibile pentru vânzare sunt reflectate în componența altor venituri consolidate, cu excepția pierderilor de la depreciere. Totodată, venitul sau pierderea consolidată recunoscute anterior în alte venituri generalizate, sunt reclassificate din capital propriu în venituri sau pierderi în urma corectărilor de la reclassificare. Totodată, dobânzile calculate pe baza metodei ratei procentuale efective, sunt reflectate în componența profiturilor sau pierderilor. Dividendele de la investiții capitale clasificate ca disponibile pentru vânzare sunt reflectate în componența profiturilor sau pierderilor atunci când este stabilit dreptul persoanei pentru primirea plății respective.

Pentru investițiile reflectate în evidență pe baza valorii depreciate, profitul sau pierderea sunt recunoscute ca atare atunci când este sistată recunoașterea investiției și în procesul de depreciere.

4.3.5. Politica privind trecerea la scăderi

Banca trece la scăderi soldul unui credit / hârtii de valoare (și oricare provizioane privind pierderile din depreciere) în cazurile în care Banca determină că creditele / hârtiile de valoare sunt ne-colectabile. Această determinare este efectuată după examinarea informației cum ar fi modificări semnificative în statutul financiar al debitorului / emitentului astfel încât debitorul /emitentul nu-și poate onora obligațiile de plată, sau încasările din vânzarea gajului nu vor fi suficiente pentru rambursarea integrală a expunerii.

4.4. Investiții imobiliare

Investiții imobiliare – terenurile sau clădirile, sau anumite părți ale acestora, sau ambele aflate la dispoziția (proprietarului sau arendașului pe baza contractului de leasing financiar) cu scopul:

- a) Obținerii plăților de chirie pe bază de leasing operațional,
- b) Veniturilor de la creșterea de capital a ambelor,

În cazul în care cota de imobil (suprafața) ocupată de bancă este nesemnificativă (sub 5%), edificiul sau o parte a lui, sau ambele sunt integral calificate ca obiect de investiții în imobil. În caz contrar edificiul este reflectat în evidență ca imobilizare corporala (SIRF (IAS 16).

Banca utilizează modelul de evidență a imobilului investițional pe baza valorii juste, esența acesteea constând în principiul că reflectarea ulterioară a obiectului de investiții imobiliare în bilanțul contabil se efectuează pe baza *valorii juste*, iar profitul (pierderea) apărute de la modificarea valorii de bilanț se atribuie rezultatului financiar, adică, acestea sunt recunoscute nemijlocit în raportul cu privire la profituri și cheltuieli. Valoarea justă a imobilului de regulă este stabilă pe baza datelor de piață prin evaluarea efectuată de evaluatorii profesioniști.

Ieșirea obiectului de investiții imobiliare se reflectă ca o vânzare, ca o transmitere în leasing financiar sau ca o sistare a utilizării, precum că organizația nu mai preconizează obținerea veniturilor asociate cu acesta.

Profitul (pierderea) de la ieșirile obiectelor de investiții imobiliare se reflectă în componența veniturilor sau cheltuielilor în raportul cu privire la venituri și cheltuieli ca o *diferență* între încasările nete de la atare ieșire și valoarea de bilanț a activului.

4.5. Imobilizări corporale

4.5.1. Imobilizările corporale reprezintă activele materiale care:

- (a) sunt prevăzute pentru utilizare în procesul de producție sau livrare a mărfurilor sau prestării serviciilor, prin transmitere în arendă în scopuri administrative;
- (b) urmează a fi utilizate pe parcursul a mai multor perioade de gestiune.

În componența imobilizărilor corporale sunt incluse obiectele în valoare de peste 6000 lei per unitate, cu termenul de utilizare de peste un an.

Imobilizări corporale sunt clasificate reieșind din categoriile de patrimoniu, în conformitate cu Catalogul mijloacelor fixe și activelor necorporale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 338 din 21.03.2003 cu modificările și adăugările ulterioare.

4.5.2. Recunoașterea și evaluarea

Costul obiectului a imobilizărilor corporale urmează a fi recunoscut ca un activ doar dacă:

- (a) există probabilitatea că Banca va obține în viitor beneficii economice asociate cu acest obiect;
- (b) costul acestui obiect poate fi măsurat cu siguranță.

Piese de schimb și utilajele auxiliare sunt reflectate în evidența rezervelor și urmează a fi trecute la profituri sau cheltuieli pe măsura utilizării acestora. Piese de schimb majore și utilajele de rezervă sunt clasificate ca imobilizări corporale dacă Banca intenționează să le utilizeze în decursul a mai multor perioade de gestiune. În mod similar, dacă piesele de schimb și utilajele de deservire pot fi utilizate doar în legătură cu exploatarea unui obiect de mijloace fixe, ele se reflectă în evidență ca mijloace fixe.

Dacă obiectul de imobil sau utilajul este constituit din mai multe componente cu diferite termene de exploatare utile, ele pot fi reflectate în evidență sau ca obiecte separate de imobil și utilaje sau ca partea componenta a acestora.

Imobilizările corporale ce urmează a fi recunoscute ca active, sunt evaluate pe baza costului său.

Elementele costului

Costul imobilizărilor corporale include:

Costul de procurare, inclusiv taxele de import și taxele nerestituibile de procurare, minus deducerile și a rabaturilor;

Orice costuri directe pentru livrarea activului la locul necesar și aducerea lui în condiția necesară pentru exploatare în conformitate cu intențiile conducerii Băncii;

Estimarea inițială a costurilor de demontare și mutare a obiectului;

Programele de calculator procurate, care sunt o parte componentă importantă pentru funcționarea utilajului corespunzător se capitalizează ca partea a acestui utilaj.

Cheltuielile ce nu se referă la valoarea obiectului a imobilizărilor corporale, includ:

- (a) cheltuielile pentru deschiderea unei agenții/sucursale noi;
- (b) cheltuielile asociate cu implementarea produselor/serviciilor noi (inclusiv cheltuielile pentru publicitate și campanii de promoții);
- (c) cheltuielile asociate cu practicarea activității comerciale într-un loc nou sau cu o nouă categorie de clienți (inclusiv cheltuielile pentru instruirea personalului); și
- (d) cheltuielile administrative și alte cheltuieli generale.

Banca nu recunoaște în valoarea de bilanț a obiectului imobilizărilor corporale cheltuielile pentru deservirea zilnică a obiectului. Aceste cheltuieli sunt recunoscute în componența veniturilor sau cheltuielilor pe măsura survenirii. Cheltuielile pentru deservirea tehnică zilnică includ cheltuielile de remunerare a muncii și cheltuielile de procurare a materialelor consumabile. Totodată, ele pot include cheltuielile pentru procurarea pieselor.

Investițiile capitale ulterioare în îmbunătățirea stării obiectelor a imobilizărilor corporale în procesul utilizării acestora sunt adăugate la valoarea lor de bilanț, dacă banca în urma acestor investiții va obține oarecare avantaje economice peste valoarea inițial estimată la procurare.

Îmbunătățirea stării activelor care majorează beneficiul economic (profitul) poate avea loc în urma:

- a) reconstrucției obiectului cu scopul majorării termenului de exploatare utilă, inclusiv majorarea capacității de producere;
- b) implementării proceselor noi de producere, care contribuie la reducerea semnificativă a costurilor operaționale.

4.5.3. Reflectarea după recunoaștere

După recunoaștere în calitate de activ obiectul a imobilizărilor corporale se va reflecta în evidență conform costului său diminuat cu suma uzurii acumulate a imobilizărilor corporale și a pierderilor acumulate de la depreciere.

Banca utilizează modelul de evidență pe baza valorii reevaluate pentru a stabili valoarea edificiiilor. Valoarea echitabilă a edificiilor de regulă este stabilită pe baza datelor de piață prin evaluarea efectuată de evaluatorii profesioniști.

Frecvența evaluărilor depinde de modificarea valorii juste a obiectelor a imobilizărilor corporale ce urmează a fi reevaluate și se stabilește de către bancă în mod sinestătător. Dacă valoarea echitabilă a activului reevaluat diferă semnificativ de valoarea lui de bilanț, va fi necesară o reevaluare suplimentară.

În cazul reevaluării unui obiect aparte, se vor reevalua și toate celelalte active care se referă la aceiași clasă. Reevaluarea obiectelor din aceiași clasă a imobilizărilor corporale se efectuează concomitent pentru a evita reevaluarea selectivă a activelor și reflectarea în evidență a sumelor care prezintă amestecarea costurilor și cheltuielilor aferente diferitor date.

Dacă valoarea de bilanț a activului este majorată în urma reevaluării, suma majorării trebuie să fie recunoscută în componența altor profituri și acumulată în capital sub capitolul «majorarea valorii de la reevaluare». Totodată, această majorare trebuie să fie recunoscută în componența profiturilor sau pierderilor în măsura în care ea restabilește suma scăderii de valoare de la reevaluarea aceluiși activ anterior recunoscută în componența profitului sau pierderii.

Dacă valoarea de bilanț a activului în urma reevaluării se diminuează, suma diminuării se include în profit sau pierdere. Totodată, această diminuare trebuie să fie recunoscută în componența profitului general în măsura soldului de credit existent, reflectat sub capitolul «majorarea valorii de la reevaluare», care se referă la același activ. Diminuarea recunoscută în componența altor profituri generale, reduce suma acumulată în componența capitalului sub capitolul «majorarea valorii de la reevaluare».

Modificările valorii de bilanț se reflectă în separat pentru fiecare obiect de active.

4.5.4. Uzura

Pentru fiecare parte componentă a obiectului de imobilizări corporale, valoarea căreia în costul total al obiectului este semnificativă, uzura se calculează în separat. Dacă Banca calculează uzura pentru anumite componente ale obiectului a imobilizărilor corporale în separat, atunci în separat se calculează și uzura altor componente, care luate în particular nu sunt semnificative. Suma defalcărilor de uzură pentru fiecare perioadă este recunoscută în componența profiturilor sau pierderilor, cu excepția cazurilor când ea este inclusă în componența valorii de bilanț a altor active.

Valoarea reziduală și termenul de exploatare utilă sunt revizuite la finele fiecărui an de gestiune și dacă așteptările se diferă de evaluările contabile anterioare, modificările se reflectă ca modificări în evaluările contabile.

Valoarea reziduală în scopuri fiscale:

- Pentru edificii - cel puțin 3% din valoarea inițială
- Pentru mijloacele de transport – 1,000 (una mie) lei
- Pentru tehnica de calcul – 200 (două sute) lei.

Uzura imobilizărilor corporale se calculează chiar și în cazurile în care valoarea justă a activului depășește valoarea lui de bilanț cu condiția că valoarea reziduală a activului nu depășește valoarea lui de bilanț. Pentru perioadele de reparație și deservire curentă a activelor calcularea uzurii nu este suspendată.

Valoarea uzabilă a activului se stabilește după deducerea valorii reziduale.

Calcularea uzurii începe după ce activul respectiv este accesibil pentru utilizare, adică când amplasarea și condiția lui permit exploatarea lui în conformitate cu intențiile conducerii. Calcularea uzurii este suspendată din data trecerii în componența activelor prevăzute pentru vânzare (sau includerii în grupul de ieșire, care este clasificat ca disponibil pentru vânzare) sau din data sistării recunoașterii activului, în dependență de care va sosi mai devreme. Corespunzător, calcularea uzurii nu este sistată și în cazul staționării activului sau suspendării utilizării active, excepție făcând cazurile în care activele sunt complet uzate.

Metoda calculării uzurii

Pentru loturile de pământ uzura nu se calculează. Uzura altor obiecte a imobilizărilor corporale se calculează prin metoda liniară, adică prin scăderea uniformă a valorii inițiale sau reevaluate până la valoarea de lichidare în decursul perioadei de exploatare utilă a activului. Mai jos sunt prezentate perioadele de exploatare utilă a activelor:

- | | |
|----------------------------|-----------|
| • Edificiile: | 25-75 ani |
| • Mijloacele de transport: | 7-10 ani |
| • Mobila și utilajele: | 2-20 ani |

4.5.5. Sistarea recunoașterii

Recunoașterea valorii de bilanț a obiectului imobilizărilor corporale are loc:

(a) la ieșirea obiectului; sau

(b) din momentul în care se consideră că de la ieșirea sau utilizarea activului nu se mai așteaptă oarecare beneficii economice.

Veniturile sau cheltuielile ce apar în legătură cu ieșirea obiectelor a imobilizărilor corporale se includ în componența profiturilor sau pierderilor asociate cu ieșirea lor din evidență.

Profiturile sau pierderile ce apar în legătură cu ieșirea obiectelor a imobilizărilor corporale sunt determinate ca diferența între încasările nete de la ieșirea activelor, dacă e cazul, și valoarea de bilanț a activelor.

4.6. Active intangibile (necorporale)

4.6.1. Activul necorporal reprezintă un activ identificat nemonetar, care nu are o formă materială.

În componența activelor necorporale sunt incluse patentele, licențele, programele de calculator, goodwill, etc. în valoare de peste 1000 lei.

4.6.2. Recunoașterea și evaluarea

Banca recunoaște un activ necorporal ca activ dacă el corespunde criteriului de identificabilitate:

(a) este separabil, adică, poate fi separat de la Bancă și vândut, transmis, protejat prin licență, oferit în arendă sau schimbat în mod individual sau împreună cu contractul aferent, activul sau obligația aferentă, independent de faptul dacă Banca intenționează să procedeze în modul stabilit; sau

(b) este rezultatul unor drepturi contractuale sau drepturi juridice de altă natură, independent de faptul dacă aceste drepturi pot fi transmise sau separate de Bancă sau de alte drepturi și obligații.

Un activ necorporal urmează a fi recunoscut atunci și doar atunci când:

(a) există o probabilitate că Banca în viitor va obține beneficiile economice asociate cu activul respectiv;

(b) costul activului poate fi măsurat în mod sigur;

Activul necorporal este inițial măsurat pe baza costului sau;

Costul activului nematerial procurat în separat include:

(a) prețul de procurare a activului necorporal, inclusiv taxele de import și taxele nerestituibile, diminuat cu suma rabaturilor și reducerilor comerciale; și

(b) orice costuri aferente nemijlocit pregătirii activului pentru utilizare conform destinației.

Costurile directe includ:

(a) costurile asociate cu remunerarea muncii lucrătorilor care au o atribuție directă la aducerea activului în stare lucrativă;

(b) cheltuielile pentru serviciile profesionale care se referă nemijlocit la aducerea activului în stare lucrativă; și

(c) cheltuielile pentru verificarea funcționării corespunzătoare a activului.

Licențele pentru procurarea programelor de calculator sunt capitalizate reieșind din suma cheltuielilor suportate în legătură cu procurarea și pregătirea programelor pentru utilizare.

Cheltuielile suportate pentru elaborarea programelor de calculator (aferente proiectării și testării programelor noi sau îmbunătățite semnificativ) se reflectă în componența activelor necorporale doar în cazul în care banca este în stare să demonstreze posibilitatea tehnică de a finaliza elaborarea programelor de calculator pentru utilizarea sau vânzarea ulterioară, intenția sa de a finaliza elaborarea activului și capacitatea de a îl utiliza, la fel ca și modalitatea generării beneficiilor economice în viitor, disponibilitatea resurselor pentru finalizarea elaborării acestui activ și capacitatea de a evalua cu siguranță costurile suportate în legătură cu elaborarea lui. Celelalte cheltuieli legate de elaborarea programelor sunt reflectate în componența cheltuielilor pe măsura survenirii.

Recunoașterea cheltuielilor în componența valorii de bilanț a activului necorporal este sistată după ce activul este adus într-o stare în care el poate fi utilizat în conformitate cu intențiile conducerii.

4.6.3. Reflectarea după recunoaștere

După recunoașterea inițială activul necorporal este reflectat în evidență conform costului său diminuat cu uzura acumulată și a oricăror pierderi acumulate în urma deprecierei.

4.6.4. Calcularea uzurii

Uzura se calculează începând din momentul în care activul devine disponibil pentru utilizare, adică când amplasarea și starea lui asigură posibilitatea utilizării lui în conformitate cu intențiile conducerii. Calcularea uzurii este sistată din data care va sosi mai devreme: data clasificării

activului ca disponibil pentru vânzare (sau includerii lui în grupul de ieșire, clasificat ca disponibil pentru vânzare), sau la data sistării recunoașterii lui.

Metoda de calculare a uzurii activului necorporal cu un termen definit de exploatare utilă este analizată la finele fiecărui an financiar.

Metoda de calculare a uzurii

Uzura calculată se reflectă în raportul de profituri sau pierderi pe baza metodei liniare, reieșind din termenele de exploatare utilă.

4.6.5. Termenul de exploatare

Termenul de exploatare utilă al activului necorporal este determinat de perioada în decursul căreia activul respectiv va fi util băncii, în dependență de:

- perioada preconizată a utilizării;
- învechirea tehnică în urma schimbării cererii pe piață;
- limitările juridice sau de altă natură pentru utilizarea activului;
- termenul de valabilitate al documentului (patentei, certificatului, etc.)

Termenele de exploatare utilă:

- Patentele, licențele 1-10 ani
- Programele de calculator 3-10 ani

Cheltuielile ulterioare privind activele necorporale capitalizate se capitalizează doar în cazurile în care ele rezultă la majorarea beneficiilor economice viitoare de la activul la care se referă. Celelalte cheltuieli sunt decontate pe măsura survenirii lor.

4.6.6. Sistarea utilizării și ieșirea activelor necorporale

Recunoașterea activului nematerial este sistată:

(a) la ieșirea lui; sau

(b) când în urma utilizării sau ieșirii lui nu se mai preconizează oarecare beneficii economice în viitor.

Profitul sau pierderile survenite în urma sistării recunoașterii activului necorporal sunt stabilite ca diferența între intrările nete de la ieșirea activului, dacă acestea există, și valoarea de bilanț a activului respectiv. Ele urmează a fi reflectate în componența profiturilor sau pierderilor în momentul sistării recunoașterii activului.

4.7. Stocurile de mărfuri și materiale

La stocurile de mărfuri și materiale se referă:

- materialele la depozit prevăzute pentru consum în procesul de activitate;
- materialele în exploatare;
- obiectele de mică valoare și scurtă durată.

Stocurile sunt măsurate pe baza costului sau prețului net de vânzare, în dependență de care din ele este mai mic.

Costul stocurilor include toate costurile de procurare și celelalte costuri suportate pentru asigurarea amplasării și stării actuale a stocurilor.

Costurile de procurare a stocurilor includ prețul de procurare, taxele de import și celelalte taxe (cu excepția celor ce sunt restituite Băncii de organele fiscale) plus cheltuielile de transport, de încărcare-descărcare și celelalte costuri nemijlocit atribuite la procurarea materialelor. Rabaturile comerciale, reducerile și celelalte deduceri similare sunt deduse la stabilirea costurilor de procurare.

Cheltuielile ce nu sunt incluse în costul stocurilor recunoscute ca cheltuieli în perioada de apariție, sunt:

(a) costurile de păstrare;

(b) costurile administrative care nu contribuie la menținerea amplasării și stării actuale a stocurilor.

Obiectele de mică valoare și scurtă durată sunt reflectate în bilanț la suma costului de procurare. Uzura se calculează doar pentru obiectele de mică valoare și scurtă durată în sumă de peste 3000 lei pentru o unitate la rata de 100%. Obiectele, valoarea individuală a cărora nu

depășește 3000 lei sunt atribuite la costuri sau cheltuieli pe măsura eliberării de la depozit în exploatare și sunt evidențiate pe conturile de memorandum. Valoarea lor reziduală presupusă este egală cu 0%. Actul este perfectat de comisia special desemnată cu acest scop și este aprobat de persoanele împuternicite.

4.8. Depozite, împrumuturi și alte obligațiuni financiare

4.8.1. Costul amortizat al obligațiunilor financiare este suma conform căreia datoria financiară este evaluată la prima recunoaștere plus sau minus uzura acumulată pe baza metodei ratei procentuale a dobânzii pentru orice diferență între valoarea de bază și valoarea în perioada rambursării și minus orice diminuare (directă sau din contul de rezervă) pentru depreciere sau imposibilitatea rambursării.

Metoda ratei efective a dobânzii este metoda calculării valorii depreciate a obligației financiare (sau a grupului de obligațiuni financiare) și atribuirii cheltuielilor procentuale la perioadele aferente. Rata efectivă a dobânzii este rata care actualizează plățile bănești viitoare în decursul termenului preconizat de valabilitate a instrumentului financiar sau a unui termen mai scurt, cu valoarea netă de bilanț a obligației financiare. La calcularea ratei efective a dobânzii Banca își evaluează fluxurile de mijloace bănești cu luarea în cont a tuturor condițiilor contractuale ale instrumentului financiar. Calculul include toate comisioanele și plățile efectuate și primite de către părțile contractuale, care sunt componente integrale ale ratei efective de dobândă, costurile de tranzacție, oricare alte premii și reduceri.

4.8.2. Evaluarea inițială a obligațiunilor financiare

La recunoașterea inițială a obligației financiare banca o evaluează la valoarea justă plus, în cazul obligațiunii financiare care nu a fost evaluată pe baza valorii juste prin profitul sau pierderi, costurile de tranzacție direct legate de procurarea sau emiterea obligației financiare.

Pentru depozitele clienților valoarea inițială va fi egală cu suma depozitului.

În cazul creditelor obținute de la bănci / instituții financiare valoarea lor inițială va fi egală cu suma inițială a împrumutului minus suma comisioanelor pentru acordare, pentru primire și a altor cheltuieli care sunt nemijlocit aferente împrumutului (cheltuielilor aferente invitării experților străini, cheltuielilor de analiză economică, etc.).

4.8.3. Evaluarea ulterioară a obligațiilor financiare

După evaluarea inițială, Banca recunoaște toate obligațiunile financiare pe baza costului amortizat cu utilizarea metodei ratei efective.

4.8.4. Profiturile și pierderile

Pentru obligațiunile financiare reflectate pe baza costului amortizat, profitul sau pierderea sunt recunoscute în rezultatele financiare atunci când obligațiunile financiare nu mai sunt recunoscute din cauza amortizării complete.

4.8.5. Sistarea recunoașterii obligațiunilor financiare

Banca exclude obligațiunea financiară (sau o parte a ei) din indicatorii săi financiari în situația în care obligațiunea este stinsă – adică când obligațiunile indicate în contract sunt anulate, stinse sau expirate.

Schimbul de instrumente financiare cu termeni semnificativ diferiți între creditor și debitor este reflectată în evidență ca o stingere a unei obligațiuni financiare și o recunoaștere a altei obligațiuni. Totodată, modificarea semnificativă a condițiilor obligațiunii financiare deja existente în totalitate sau parțial (asociată sau neasociată cu dificultățile financiare în care s-a pomenit debitorul) se reflectă în evidență ca anularea unei obligațiuni financiare și o recunoaștere a altei obligațiuni.

Diferența între valoarea de bilanț a obligațiunii financiare (sau a unei părți a acesteia) lichidate sau transmise altei părți și suma achitată, inclusiv orice active fără numerar, transmise sau acceptate, se recunoaște în componența profiturilor sau pierderilor.

Obligațiunea financiară (sau o parte din ea) este stinsă, dacă debitorul fie că:

a) achită datoria (sau o parte din ea) creditorului, de regulă, în mijloace bănești sau prin intermediul altor active financiare, mărfuri sau servicii, sau

b) este în mod legal exonerat de la răspunderea primară asociată cu datoria (sau o parte din ea), prin lege sau de către creditor. (dacă debitorul a acordat garanții că această condiție poate fi îndeplinită).

În unele cazuri creditorul îl poate elibera de debitor de la obligația de a efectua plățile, dar debitorul își asumă obligația să efectueze plata, dacă partea ce asumă obligația respectivă, nu o onorează. În atare situații debitorul:

a) recunoaște o obligațiune financiară nouă pe baza valorii juste a obligațiilor sale de garanție, și

b) recunoaște profitul sau pierderea pe baza diferenței între veniturile și valoarea de bilanț a obligațiunii financiare inițiale minus valoarea echitabilă a obligațiunii financiare noi.

4.8.6. Provizioane

În conformitate cu prevederile IAS 37 «Provizioane, datorii și active contingente», în cazul implicării în litigii de judecată Banca recunoaște provizioane la întrunirea următoarelor condiții:

- Are o obligație curentă în urma unui litigiu de judecată;

- Este probabilă o ieșire de resurse care să afecteze beneficiile economice pentru a onora obligația respectivă;

- Poate fi realizată o estimare credibilă a valorii obligației.

Dacă oricare dintre criteriile de mai sus nu sunt îndeplinite, atunci nu se recunoaște un provizion în situațiile financiare.

4.9. Veniturile, cheltuielile, repartizarea profitului

4.9.1. Veniturile și cheltuielile sunt recunoscute și reflectate în rapoartele financiare pe baza metodei calculării în perioada de gestiune în care ele au avut loc, independent de momentul obținerii efective sau eliberării mijloacelor bănești.

Veniturile obținute în perioada de gestiune care sunt atribuite la perioadele viitoare sunt reflectate în evidență pe conturile corespunzătoare și sunt incluse în venituri la sosirea perioadei de gestiune la care ele se referă. Profiturile și pierderile se calculează cumulativ de la începutul anului.

În scopul stabilirii corecte a cheltuielilor perioadei de gestiune Banca creează rezerva pentru concediile neutilizate (IAS 19, par. 11). Astfel, cheltuielile asociate cu obligațiile privind concediile anuale sunt reflectate prin metoda calculării cu crearea rezervelor ce urmează a fi aplicate pentru achitarea concediilor utilizate. Formarea rezervei se va efectua reieșind din numărul concediilor neutilizate exprimate în zile prin reflectare în grupurile de bilanț 5774 și 2774.

Banca poate crea provizioane aferente

4.9.2. Cheltuielile perioadelor viitoare

La BC "ENERGBANK" S.A. cheltuielile perioadelor viitoare sunt reflectate în bilanț ca articole aparte și se atribuie la costuri sau cheltuieli pe măsura sosirii perioadelor la care ele se referă. La aceste cheltuieli se referă:

(a) abonamentele la literatura tehnică și periodică;

(b) plata de arendă transferată în avans;

(c) plata polițelor de asigurare;

(d) plata în avans pentru serviciile de reclamă ;

(e) plata pentru instruirea colaboratorilor;

(f) celelalte cheltuieli ale perioadelor viitoare (sistemele internaționale de plăți prin carduri bancare, plata de menținere a programelor de calculator, plățile anuale în Fondul de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar, serviciile informaționale, etc.).

Pentru implementarea prevederilor acestui regulament se stabilește că:

- operațiunile de creditare se efectuează în conformitate cu cerințele actelor normative interne cu privire la creditare;

- operațiunile de acceptare și procesare a depozitelor se efectuează în conformitate cu cerințele actelor normative interne cu privire la depozite;

- operațiunile cu valori mobiliare (de brokeraj, depozitare și alte operațiuni care necesită licențe corespunzătoare) se efectuează pe baza licențelor respective.

4.9.3. Profiturile

Profiturile sunt distribuite în conformitate cu cerințele Statutului Băncii.

Profitul net este distribuit (și utilizat) conform deciziilor Adunării Generale a acționarilor, pentru:

- a) achitarea dividendelor;
- b) crearea rezervelor,
- c) alte scopuri

4.10. Corectări

4.10.1. Corectarea înregistrărilor contabile efectuate greșit

Înregistrările contabile efectuate greșit se corectează cu permisiunea contabilului-șef sau persoanei împuternicite prin stornarea operațiunii contabilizate greșit în baza documentelor de corectare - nota de contabilitate întocmită în baza documentelor primare. Înregistrarea contabilă a corectărilor se efectuează în ziua depistării acestora. Corectarea înregistrărilor contabile greșite care necesită trecerea la scăderi a mijloacelor din conturile clienților se efectuează în conformitate cu prevederile actelor normative.

4.10.2. Corectarea situațiilor financiare

In cazul in care dupa inchiderea situatiilor financiare (31 decembrie si 30 iunie) vor fi depistate/identificate evenimente ce pot conditiona sau au conditionat in perioada imediat urmatoare default-ul clientului (inclusiv restructurarile), care s-au produs dupa inchiderea bilantului contabil si pina la emiterea raportului de audit, atunci situatiile financiare urmeaza a fi modificate corespunzator. Se vor ajusta doar acele cazuri care depasesc pragul de semnificatie, conform cerințelor Prezentei Politici.

4.11. Impozitul pe venit

Calcularea impozitului pe venit si achitarea la buget se efectueaza conform legislatiei in vigoare reiesind din suma impozitului calculat drept impozit ce urmează a fi plătit pentru anul precedent

5. Prevederile finale

Prevederile prezentei Politici de contabilitate a B.C. „ENERGBANK” S.A. se revizuieste anual și se reaproba la începutul fiecărui an la Consiliul Băncii.

Politica de contabilitate este dezvăluită ca parte a rapoartelor contabile publicate.

Prevederile Politicii de contabilitate a B.C. „ENERGBANK” S.A. sunt obligatorii pentru toți salariații Băncii.

Modificările în Politice de contabilitate a B.C. „ENERGBANK” S.A. se vor aproba prin ordinele obligatorii pe bancă. Consecințele modificărilor în Politica de contabilitate a B.C. „ENERGBANK” S.A. ce nu sunt legate de modificările în legislația Republicii Moldova trebuie să fie evaluate în formă valorică. Evaluarea consecințelor modificărilor în Politicii de contabilitate a B.C. „ENERGBANK” S.A. se efectuează pe baza datelor stabilite de Bancă conform situației la ziua (prima zi a lunii) din care sunt puse în aplicare metodele noi de evidență contabilă.

Fișa de însoțire



**Politica de contabilitate
a B.C. „ENERGBANK” S.A.**

Nivel decizional	Funcția	Numele	Nivel de competența	Data	Semnătura
Directia Evidenta Contabila	Șef direcție	Svetlana Rumeus	vizare	25.12.2017	
Directia Conformitate	Șef Direcției	V.Bulgaru	vizare	25.12.2017	
Serviciul Conformitate	Sef Serviciu	V. Moisei-Cioprnii	vizare	25.12.2017	
Directia Administrarea riscurilor	Șef interimar Direcției	V. Ciloci	vizare	25.12.2017	
Departamentul Trezorerie	Director Departament	Teslev Vasile	vizare	25.12.2017	
Departamentul Credite	Șef Departament	Chitoroga Ghenadie	vizare	25.12.2017	
Departamentul Investitii	Șef Departament	Onoi Vladislav	vizare	25.12.2017	
Directia audit intern	Șef direcție	Oxana Lastovețcaia	vizare	25.12.2017	
Membru Comitetului de Conducere	Contabil-șef	Sergiu Slobodean	elaborare	25.12.2017	
	Secretariatul organelor de conducere	Ludmila Guțu	aprobare	17.01.2018	